

5.6.2014

Valtiovarainministeriölle

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI OSUUSKUNNAN YLIJÄÄMÄNJAON VEROTUSTA KOSKEVIEN SÄÄNNÖSTEN MUUTTAMISEKSI

Pellervo-Seura ry esittää lausuntonaan luonnokseen seuraavaa:

1. Yleistä

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto. Kohteliaimmin esitämme lausuntomme seuraavaa:

Myönteisenä osuustoimintayrityksiäkin koskevana asiana pidämme yhteisöveron laskua 24,5 prosentista 20 prosenttiin vuoden 2014 alussa. Se on tärkeää osuustoimintayrityksille, koska ylijäämäisen tuloksen kautta voidaan näin vahvistaa nykyistä paremmin yritysten vakavaraisuutta ja kehitysmahdollisuuksia. Se tukee osaltaan osuustoiminnallisten yritysten kuten MetsäGroupin ja Valion ja osuuskauppojen sekä osuuspankkien investointeja Suomeen.

Luonnoksessa sekä osuuskuntien että niiden jäsenten verotukseen ehdotetut muutokset noudattelevat syksyn 2013 peruslinjauksia. Jäsenten verotuksen osalta ehdotusta on jonkin verran yksinkertaistettu. Osuuskuntien ehdotetut veromuutokset ovat kuitenkin syksyn 2013 ehdotukseen verrattuna selkeästi tiukemmat.

Hylätessään joulukuussa 2013 ehdotetut osuuskuntien veromuutokset eduskunta edellytti, että valmistelussa tulee alan toimijoita kuulla avoimesti ja esitettyjen näkökohtien vaikutus veromalliin arvioidaan huolellisesti. Eduskunnan lausunnon mukaan arvioinnissa tulee ottaa huomioon kansainväliseen veropakoon liittyvien näkökohtien lisäksi myös sääntelyn neutraalisuus eri toimijoiden kesken.

Osuuskunnat esittivät jo syksyllä 2013 VM:lle toivomuksenaan, että valmistelua varten perustetaan työryhmä, jossa olisi mukana VM:n edustajien lisäksi osuuskuntien erityispiirteet tuntevia asiantuntijajäseniä. Tällä tavalla jo valmisteluvaiheessa olisi voitu punnita eri vaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia perusteellisesti. Osuuskunta kun on valitettavan huonosti tunnettu yhteisömuoto huolimatta siitä, että Suomi on maailman osuustoiminnallisimman maa. Näin ei valitettavasti toimittu.

Valmistelun aikataulu on edelleen ollut erittäin tiukka ottaen huomioon sen, että kyse on osuuskuntien ja niiden jäsenten verotuksen kokonaismuutoksesta. Luonnos on tehty kiireessä, mikä näkyy myös perusteluiden osittaisena epä johdonmukaisuutena ja virheinä. Myöskään mitään todellista aitoa toimijoiden kuulemista ei ole ollut. VM:n vero-osaston lainvalmistelijat osallistuivat osuuskuntien edustajien järjestämään palaveriin ja lisäksi osuuskuntien edustajille

5.6.2014

järjestettiin yksi keskustelutilaisuus VM:ssä sen jälkeen kun ensimmäiset suuntaviivat tulevista muutosesityksistä oli luonnosteltu. Tuossa tilaisuudessa esitettyjä kannanottoja ei juuri ole otettu huomioon lopullisessa luonnoksessa.

Luonnosehdotuksen sisältö ja sen perustelut ovat edelleen epäselvät ja tulkinnanvaraiset. Termejä, kuten esimerkiksi ylijäämä ja ylijäämäpalautus, on perusteluissa käytetty eri kohdissa eri tavalla. Perustelut ovat paikoitellen myös epäselvät ja epä johdonmukaiset. Huolellisella valmistelulla tämä olisi voitu välttää.

Esitettyjä muutoksia ei myöskään perustella riittävästi tai ei ollenkaan. Mihin perustuu vaatimus 15 jäsenestä sekä luonnollisten henkilöiden vähimmäismäärästä ylijäämäpalautuksen vähennyskelpoisuuden edellytyksenä? Mihin perustuu esitetty 2.500 euron raja? Miltä osin on olemassa vaara, että esimerkiksi osuuskuntien ylijäämäpalautusten vähennyskelpoisuuden voitaisiin katsoa olevan EU:ssa kiellettyä valtiontukea?

2. Muutosvaatimukset

- 1) Ensisijaisesti sekä osuuskuntien että niiden jäsenten verotukseen ehdotetuista muutoksista tulee luopua. Nykymalli on osoittautunut kohtuullisen toimivaksi. Esitetyillä muutoksilla saavutettava verohyöty valtiolle on marginaalinen verrattuna muutoksesta osuustoimintamallin kehittymiselle, osuuskunnille ja myös niiden jäsenille aiheutuviin haittoihin mm. juuri tulkinnanvaraisten säännösten ja perusteluiden vuoksi.
- 2) Toissijaisesti koko muutosehdotus tulisi siirtää työryhmävalmisteluun, jossa selvitetään eri mahdollisuudet ja osuuskuntia aidosti kuullaan eduskunnan edellyttämällä tavalla. Nyt lausunnolla oleva muutosehdotus on laadittu kiireessä ja jo nyt siinä on selkeitä aukkoja ja tulkintaongelmia.

Luonnos sisältää sellaisia tulkinnanvaraisia kohtia, joiden osalta osuuskunnille voi aiheutua vuosikausia kestävä oikeudellinen epäselvyys, ennen kuin KHO:sta saadaan tulkinta. Tällainen tilanne on osuuskuntien kannalta täysin kohtuuton. Lisäksi joidenkin luonnoksessa esitettyjen muutosten vaikutukset ovat osittain ennalta arvaamattomia. Kun pyritään varautumaan tulevaisuuden uhkiin, joita pyritään vain arvailemaan, samalla voidaan merkittävästi haitata tulevaisuudessa myös sellaista toimintaa, mitä nyt ei osata ottaa huomioon. Myös esitetyt laskelmat ovat epätasällisia ja tulkinnanvaraisia. Niissä ei oteta huomioon esim. ylijäämäpalautuksen vähennyskelpoisuuden rajaamista ja sen vaikutuksia osuuskunnan verotettavan tulon kasvuun ja osuuskuntien verotuksen kiristymiseen. Ehdotettu veromalli voi myös vaarantaa osuustoiminnallisten yritysten tulevaisuuden investointeja.

- 3) Ellei muutosehdotuksista luovuta tai niitä siirretä perusteelliseen jatkovalmisteluun, luonnokseen tulee tehdä alempana tarkemmin yksilöidyt muutokset ja korjaukset.
- 4) Joka tapauksessa veromuutosten voimaantuloa tulee siirtää esitetystä 1.1.2015 vähintään vuodella. Esitetyt muutokset voimaantullessaan tulevat aiheuttamaan osuuskunnille tietojärjestelmämuutoksia, joiden käyttöönotto ei ole mahdollista lyhyellä valmistautumisajalla.

5.6.2014

3. Osuuskunnan jäsenten verotus

3.1. Vaatimukset

1. Myös osuuskuntien jäsenille osuusmaksun korkona palautettavan ylijäämän verotuksen osalta tulisi selvittää onko sitä mahdollista verottaa vastaavalla tavalla kuin julkisesti noteeraamattomien osakeyhtiöiden osinkoja. (ns. listaamattomien osakeyhtiöiden veromalli).
2. Joka tapauksessa jäsenelle osuusmaksun korkona maksettavan ylijäämän lievemmin verotettavaa osuutta on nostettava luonnosehdotuksessa esitetystä 2.500 €:sta olennaisesti ja niin, että se vastaa osingonsaajien matlasti verotettua 150.000 €:a.
3. Osuusmaksun korkona maksettava ylijäämälle 100 €:n verovapaa osuus
4. Ylijäämän jakamisesta jäsenen ansio- ja pääomatuloksi alle 500 jäsenen osuuskunnissa on luovuttava.
5. Mikäli jäsenen tai osuuden merkitsijän osuudesta maksama merkintähinta ("osuusmaksu") palautetaan jäsenelle, sitä ei missään tilanteessa voida verottaa kuten ylijäämää, jos jäsenelle palautetaan enintään tämän maksama merkintähinta. Näin myös vaikka merkintähinta palautettaisiin SVOP-rahastosta.

3.2. Perustelut

1. Tältä osin viittaamme Metsäliiton omassa lausunnossaan esittämiin perusteluihin.
2. Lievästi verotetun ylijäämän alaraja 2.500 € kuten ei nykyinenkään 1.500 € perustu mihinkään. Ehdotuksen mukaan ylijäämänjaon verotuksessa toteutettaisiin samantasoinen muutos kuin osinkoverotuksessa. Osinkoverotuksessa lievästi verotetun osinkotulon raja on 150.000 €. Siihen verrattuna osuuskunnan jäsenille esitetty 2.500 €:n raja on selkeästi alimitoitettu eikä mitenkään kohtele tasapuolisesti osuuskunnan jäseniä suhteessa osingonsaajiin. Kuitenkin myös eduskunta edellytti sitä, että osuuskuntien veromuutoksien valmistelussa ja arvioissa tulee ottaa huomioon myös sääntelyn neutraalisuus eri toimijoiden kesken.

Erityisesti täytyy ottaa huomioon myös se, mikä merkitys jäsenten osuus-
pääomasijoituksilla on esimerkiksi osuuspankkien vakavaraisuudelle ja
tuottajaosuuskuntien pääomahuollolle. Jos osuuskunnan jäsenten verotus-
ta olennaisesti kiristetään, se voi johtaa etenkin tuottajaosuuskuntien isojen
tuottajajäsenten eroamisiin osuuskunnan jäsenyydestä ja sitä kautta
osuuskuntien pääomahuollon vaarantumisen. Myös osuuspankkien ja Met-
säliito pääomahankinta saattaa olennaisesti vaarantua ja vaarantaa esi-
merkiksi merkittäviä investointeja ja pankkien vakavaraisuutta.

YK:n julistaman kansainvälisen osuustoimintavuosi 2012 ja sitä seuraava
osuustoiminnan vuosikymmen kannustaa maiden hallituksia huolehtimaan
osuuskuntien pääomanmuodostuksen mahdollisuuksista.

5.6.2014

3. Osuuskunnan jäsenistä suuri osa on osuuskauppojen ja osuuspankkien jäseniä. Etenkin osuuskauppojen osuusmaksun korkona jäsenelle jakama ylijäämä on pääasiassa alle 20 €:a. Näiden osuusmaksun korkojen ilmoitusvelvollisuuden täyttäminen ja tulojen selvittämisestä aiheutuva hallinnollinen työ suhteessa verotuottoon on suhteettoman suuri. Tältä osin viittaamme myös verohallinnon lausuntoon.
4. Ehdotettu 500 jäsenen raja on täysin sattumanvaraisesti valittu eikä perustu mihinkään. Osakeyhtiössä jako ansio- ja pääomatuloon tehdään ns. omistajayrittäjälle, jolla tarkoitetaan henkilöä, joka omistaa yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa vähintään 10 % yhtiön osakkeista tai heillä on vastaava osuus yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. On täysin perusteetonta rinnastaa osakeyhtiön omistajayrittäjään osuuskunnan jäsen, jonka osuus osuuskunnan äänimäärästä on 0,2 %.

4. Ylijäämäpalautuksen vähennyskelpoisuuden rajoittaminen (EVL 18 § 4 mom)

4.1. Vaatimukset:

- 1) Ylijäämäpalautusten vähennyskelpoisuutta esitetään rajoitettavaksi vain sellaisiin osuuskuntiin, joissa on vähintään 15 jäsentä ja joista vähintään kaksi kolmasosaa on luonnollisia henkilöitä. Tällaiset kaavamaiset rajat tulee poistaa. Mikäli uuden osuuskuntalain mahdollistama yhden jäsenen osuuskunnan nähdään avaavan mahdollisuuden ei-toivottavaan verosuunnitteluun, riittävänä rajana on pidettävä kolmen osuuskunnan palveluita aktiivisesti käyttävän jäsenen vähimmäismäärää. Jäsenet voivat olla sekä luonnollisia henkilöitä että oikeushenkilöitä.
- 2) Vaatimus osuuskunnan avoimesta jäsenyydestä on poistettava laista
- 3) Säännöksen sisältö olisi täsmennettävä siten, että myös metsätalouden harjoittajille ostojen ja myyntien suhteessa jaettu ylijäämä on osuuskunnalle vähennyskelpoista.
- 4) Myös kuluttajaosuuskuntien jäsenilleen jakaman ylijäämäpalautuksen tulisi olla vähennyskelpoista kuluttajaosuuskunnan verotuksessa.

4.2. Perustelut:

Jäsenten vähimmäismäärää ym. koskevasta rajoituksesta:

Ylijäämäpalautuksen vähennyskelpoisuudelle ehdotetut rajoitukset, vähintään 15 jäsentä, joista 2/3 luonnollisia henkilöitä, ovat kaavamaisia, selvästi ylimitoitettuja eivätkä perustu mihinkään. Ehdotuksen mukaan ylijäämän palautuksen vähennyskelpoisuuden ulottaminen tilanteisiin, joissa kaikki jäsenet olisivat osakeyhtiöitä, olisi vastoin EU:n valtiotukisääntelyä (s. 24). Näin ei ole. Ehdotuksessa viitatussa Komission tiedonannossa (1998/C384/03) tai uudessa valtiontuen käsitettä koskevassa EU komission luonnoksessa ei ole asetettu vaatimusta tietyistä määrästä luonnollisia henkilöitä jäseninä. Päinvastoin, osuuskuntien erityisasema on tunnustettu myös uudessa luonnoksessa. Luonnoksen mukaan osuuskuntien muita yrityksiä suotuisampi verokohtelu on perusteltua luonnoksessa mainituin edellytyksin, jotka kaikki soveltuvat nykyisiin osuuskuntiin, myös nykyisiin toisen asteen osuuskuntiin.

5.6.2014

Luonnoksen mukaan ainoastaan sellainen kansallinen toimenpide ei ole perusteltu, joka mahdollistaa muiden kuin jäsenten kanssa käytävästä kaupasta saatujen voittojen vapauttamisen verosta tai vähentämisen verotuksessa. Tämä on otettu huomioon luonnosehdotuksessa, sillä ylijäämäpalautuksen vähennyskelpoisuus on rajattu siten, että vähennyskelpoista olisi jatkossa vain jäsenkaupasta syntynyt ylijäämä. Sitä kuinka tällainen ylijäämä voidaan erotella osuuskunnan tuloksesta, on varmaan myös oman pohdintansa arvoinen kysymys.

Osuuskuntaa ei voi rajata ns. perinteiseksi osuuskunnaksi vain sillä perusteella, kuinka suuri osa sen jäsenistä on yhteisöjä tai luonnollisia henkilöitä. Suomessa toimivat toisen asteen osuuskunnat, esimerkiksi toisen asteen hankintaosuuskunnat ovat osuuskuntia, joiden toiminta suhteessa jäseniin on perinteistä osuustoimintaa. Tällaisia toisen asteen osuuskuntia ovat mm. Suomen Osuuskauppojen Keskusosuuskunnan, joka toimii S-ryhmään kuuluvien osuuskauppojen hankintaosuuskuntana, Tuko Logistics osuuskunta, Kauppiasosuuskunta Tekniset, Kauppiasosuuskunta Expert Finland, BW Hotels Osuuskunta, Osuuskunta Timanttiset ja Suomalainen Energiaosuuskunta SEO.

Esitetyt rajoitukset voivat myös ennalta arvaamattomasti vaikuttaa esimerkiksi ehdotuksessakin ns. perinteiseksi osuuskunnaksi luokiteltuihin tuottajaosuuskuntiin. Yhä useampi maataloustuottaja yhtiöittää toimintaansa, mikä voi johtaa ennen pitkää voi siihen, että myös tuottajaosuuskuntien mahdollisesti jakama ylijäämäpalautus on vähennyskeltotonta osuuskunnan verotuksessa. Tämä ei liene lainsäätäjän tarkoitus.

Perusteluiden mukaan säännöstä ei sovellettaisi silloin kun osuuskunnan toiminta on osa jäsentensä voittoa tavoittelevaa liiketoimintaa tai osuuskunta on kaupallisesti toimivien ja voittoa tavoittelevia osapuolten yhteisyritys. Jos osuuskunnan jäsenyys liittyy jäsenen harjoittamaan elinkeinotoimintaan, jäsenen tavoitteena lienee aina voiton tavoittelu, olipa kyseessä sitten osakeyhtiö tai yksityinen elinkeinonharjoittaja. Jos osakeyhtiön tarkoitus on tuottaa osakkeenomistajille voittoa, osuuskunta pyrkii omalla toiminnallaan jäsenten talouden ja elinkeinon tukemiseen ja sitä kautta jäsenten parhaaseen mahdolliseen taloudelliseen tulokseen. Tämä on ollut ja on edelleen osuustoiminnan kantava perusajatus. Näin riippumatta siitä ovatko jäsenet yhteisöjä vai luonnollisia henkilöitä.

Omakustannusperusteisesta hinnoittelusta

Toisen asteen osuuskuntien kannalta iso kysymysmerkki ja ongelma on siinä, seuraako ylijäämäpalautuksen vähennyskelpoisuuden rajoituksesta riski siitä, että jatkossa esimerkiksi kaikille toisen asteen hankintaosuuskunnille asetetaan vaatimus markkinaehtoisesta hinnoittelusta. Osuuskunnan ja sen jäsenten välisessä liiketoiminnassa on verotuksessa yleisesti hyväksytty osuuskunnan toiminnan tarkoitus huomioon ottaen ns. omakustannusperusteinen hinnoittelu (ks. esim. KHO 2011:103). Mikäli annettavat edut ovat poikkeuksellisia, voidaan ko. ennakkoratkaisun mukaan niihin puuttua verotusmenettelynlain säännösten perusteella.

5.6.2014

Jos ylijäämän vähennyskelpoisuutta rajoitettaisiin luonnoksessa esitetyllä tavalla, esityksessä tulisi selvyyden vuoksi selkeästi todeta, että ylijäämän vähennyskelpoisuutta koskevista muutoksista huolimatta markkinahinnasta poikkeavaan hintaan tapahtuva jäsenkauppa on jatkossakin mahdollinen. Jos tästä jää pienikin epäselvyys, kyse on samasta kuin osakeyhtiöltä vaadittaisiin omakustannusperusteiseen hinnoitteluun kaupankäynnissä.

Ylijäämäpalautuksen vähennyskelpoisuus ns. perinteisissä tuottaja- ja kuluttajaosuuskunnissa:

Ylijäämäpalautuksen vähennyskelpoisuuden rajaamista koskevissa perusteluissa on todettu tavoitteena olevan sen, että vähennysoikeus koskisi rajauksen jälkeenkin niin sanottuja perinteisiä osuuskuntia (s. 22). Tällaisia perinteisiä osuuskuntia ovat mm. tuottajaosuuskunnat. Esityksen perusteluissa tyypilliseksi tuottajaosuuskunnaksi on luokiteltu puunhankintaosuuskunnat, esimerkiksi Metsäliitto (s. 11). Puunhankintaosuuskuntien metsätalouden harjoittajille jakama ylijäämäpalautus kuitenkin verotetaan TVL:n mukaan, vaikka metsätalouden harjoittajat usein ovat esimerkiksi maatalouden harjoittajia. Tämä aiheuttaa ainakin tulkintariskin siitä, että ylijäämäpalautus olisi puunhankintaosuuskunnille vähennyskelvotonta jakoa. Millä perusteella osalle tuottajaosuuskunnista ylijäämäpalautus olisi vähennyskelvoton? Esitys ei ole tältä osin looginen eikä tasapuolinen.

Myös kuluttajaosuuskuntien ylijäämäpalautusten vähennyskelvottomuutta osuuskunnan verotuksessa on vaikea perustella. Kuluttajaosuuskuntien jäsenille maksettu ylijäämäpalautus eroaa jäsenille annetuista asiakashyvityksistä ainoastaan siinä, että ylijäämäpalautus maksetaan vasta tilikauden päätyttyä. Molemmat maksetaan ostojen perusteella ja kuluttajien osalta on nimenomaan todettu, että sekä asiakashyvityksenä että ylijäämäpalautuksena maksettaessa se on kuluttajajäsenen elantomenoihin liittyvä ja sen vuoksi verovapaata tuloa. Ei ole mitenkään perusteltua se, ettei ylijäämäpalautus ole vähennyskelpoinen vain sillä perusteella, että se maksetaan tilikauden päätyttyä.

Kansainvälisen veropaon estämisestä:

Osuuskuntien jakaman ylijäämäpalautuksen vähennyskelpoisuuden rajoituksia perustellaan kansainvälisen veropaon estämisellä ja sillä että nykyisten verosopimusten mukaan ulkomaisille yhteisöille jaettua ylijäämäpalautusta ei voida verottaa Suomessa. Suomalaisen yhteisöjäsenen näkökulmasta ylijäämäpalautusten vähennyskelpoisuus ole ei ole verottajalle ongelma, koska osuuskunnan suomalaisille yhteisöjäsenille ostojen ja myyntien suhteessa palauttama ylijäämä on saajalleen veronalaista tuloa. Ehdotetuilla ylijäämäpalautusta koskevilla rajoituksilla pyritään luonnoksen perusteluiden mukaan torjumaan kansainvälistä veropakoa.

Tosiasia kuitenkin on, ettei Suomessa toimi yhtään osuuskuntaa, jonka jäseninä olisi ulkomaalaisia yhteisöjä, vaikka mahdollisuus siihen on ollut jo ennen uuden osuuskuntain voimaantuloa. Luonnoksessa vedotaan useassa kohdassa siihen, että uusi osuuskuntalaki olisi voimaan tullessaan muuttanut vallitsevaa tilannetta jotenkin täysin uudennaiseksi. Näinhän ei ole. Uusi osuuskuntalaki ei tuonut juurikaan muuta uutta kuin yhden jäsenen osuuskunnat sekä mahdollisuuden voiton tavoitteluun, jos säännöissä niin sanotaan. Jos nämä muutokset olennaisesti lisäävät riskiä veropakoon, voidaan vähennysoikeus rajoittaa koskemaan ns. perinteisesti toimivia osuuskuntia, joissa on vähintään kolme jäsentä.

5.6.2014

Ylijäämäpalautuksen kansainvälinen näkökulma:

Vähennyskelvottomuutta perustellaan sillä, että mikäli ylijäämää jaetaan jäsenenä olevalle ulkomaiselle yhteisölle, tuloa ei voida verosopimusten vuoksi verottaa Suomessa, koska verosopimuksen mukaan tulo olisi niin sanottua "muuta tuloa", joka verotetaan ulkomaisen jäsenen asuinvaltiossa. Voidaan kysyä kuinka todellinen uhka tämä on, kuinka paljon tällaisia osuuskuntia mahdollisesti tulee olemaan. Tällä hetkellä ei yhtään. Tämä on kuitenkin ollut mahdollista jo ennen uutta osuuskuntalakia eikä Suomessa ole yhtään ainutta osuuskuntaa, joka näin toimisi.

Avoin osuuskunta:

Mitä esityksessä tarkoitetaan avoimella osuuskunnalla? Osuuskuntalain mukaan osuuskunnan jäsenyys ei ole kuin poikkeustapauksessa avoin, mikäli sillä tarkoitetaan sitä, että osuuskunnan jäsenyys edellyttää vain ilmoitusta siitä, että tulee osuuskunnan jäseneksi. Osuuskuntalain mukaan osuuskunnan hallitus päättää jäseneksi hyväksymisestä tai hyväksymismenettelystä.

5. Muut huomiot / korjattavaa

Käsitteiden asiakashyväitys, ylijäämä ja ylijäämäpalautus sisältöä on täsmennettävä ja käsitteiden käyttäminen yhdenmukaistettava. Nyt esityksessä käsitteitä käytetään sekaisin, puhutaan ylijäämästä vaikka tarkoitetaan todennäköisesti esityksen määritelmän mukaisesti ylijäämäpalautusta.

Mitä tarkoitetaan omakustannushintaan tarjoavilla osuuskunnilla (ehdotus TVL 53 § 1 mom 9 kohta)? Miten nämä poikkeavat muista osuuskunnista? Asettaa-ko tämä vaatimuksen muille osuuskunnille toimia markkinahintaehtoisesti?

Luonnos s. 13 "osuus tuottaa vain oikeuden merkintähinnan palautukseen" ei oikealla tavalla kuvaa jäsenen oikeutta osuuskunnan varoihin ja mahdolliseen arvonnousuun sekä **Luonnos s. 18** "Osuuskunnan osuuden tuottamat oikeudet huomioon ottaen merkintähinta tavallisesti vastaa jäsenten oikeutta osuuskunnan varoihin." Osuuskuntalain 23 luvun 15,2 §:n mukaan osuuskunnan purkautuessa osuuskunnan netto-omaisuus jaetaan jäsenille jäsenten lukumäärän mukaisessa suhteessa.

Luonnos s. 13: "Jäsenten pääomasijoituksilla ei osuuskunnissa ole vastaavaa merkitystä kuin osakkaiden sijoituksilla osakeyhtiössä." Etenkin tuottajaosuuskunnissa mukaan lukien Metsäliitto sekä myös osuuspankeissa jäsenten pääomasijoituksilla on suuri taloudellista merkitystä osuuskunnalle ja sen vakavaraisuudelle.

Vanhan osuuskuntalain 8 luvussa ylijäämällä tarkoitetaan samaa kuin uuden osuuskuntalain ylijäämällä. Vanhassa laissa esimerkkiluettelo siitä, millä eri tavoin ylijäämää voidaan jakaa

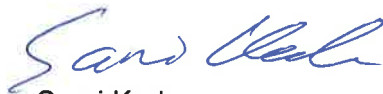
Perusteluiden mukaan (s. 24) osuuskuntalain uudistuksen myötä Suomessa on luovuttu perinteisestä osuuskunta-ajattelusta. Näinhän ei ole. Toistaiseksi kaikki Suomessa toimivat osuuskunnat ovat esityksen mukaankin ns. perinteisiä osuuskuntia. Niinpä nyt esitetyillä muutoksilla vaikeutetaan nykyisten, ennen uuden lain voimaantuloa perustettujen osuuskuntien toimintaa.

5.6.2014

6. Yhteenveto

Kyseessä on osuuskuntaverotuksen historiallinen kokonaisuudistus. Luonnoksessa on siinä määrin pohdittavaa, epäselvyyttä ja tulkinnanvaraisuutta, että maailman osuustoiminnallisimmassa maassa ei ole syytä viedä hanketta tässä muodossa eteenpäin. Osuuskuntayrityksillä ja yritysmallin kehittäjillä on oikeus toivoa selkeää toimintaympäristöä myös verotuksen suhteen. Uudella osuuskuntalailla luotiin puitteet osuuskuntamallin nykyaikaiselle kehittämiselle säilyttäen edelleen kuitenkin osuustoiminnan vuosisatainen perusajatus, jäsenten talouden tai elinkeinotoiminnan tukeminen. Tätä kehitystä ei pitäisi rajoittaa tai estää.

Pellervo-Seura ry



Sami Karhu
toimitusjohtaja



Anne Kontkanen
lakiasiaintohtaja